

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 114/2022
10.03.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Ранчић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Жељко Симић, адвокат из ..., ради развода брака, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву и Вишег суда у Пожаревцу, на седници одржаној 10.03.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, стварно је надлежан Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву.

Образложење

Тужилац АА из Кучева, поднео је тужбу Основном суду у Пожаревцу, Судској јединици у Кучеву против тужене ББ из ..., ради развода брака, са предлогом за поверавање малолетног детета на самостално вршење родитељског права мајци, за уређење начина одржавања личних односа и уређења обавезе издржавања. Решавајући по предлогу пуномоћника тужиоца за контактирање тужиоца и малолетног детета, решењем овог суда П2 6/21 од 13.07.2021. године одређена је привремена мера и уређен начин контактирања. Виши суд у Пожаревцу је решењем Гж2 38/21 од 30.09.2021. године укинуо ово решење и предмет уступио првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву, је решењем П2 6/21 од 10.12.2021. године одбио предлог пуномоћника тужиоца за доношење привремене мере уређења одржавања личних односа тужиоца са малолетним дететом. Виши суд у Пожаревцу је решењем Гж2 9/22 (2021) од 08.02.2022. године укинуо ово решење и списе вратио првостепеном суду на поновни поступак. На предлог тужене, Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву је решењем П2 6/21 од 13.07.2021. године одредио привремену меру по којој је тужилац обавезан да доприноси издржавању малолетног детета странака до окончања парничног поступка. Виши суд у Пожаревцу је решењем Гж2 37/21 од 30.09.2021. године укинуо ово решење и предмет уступио првостепеном суду на поновни поступак. Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву је решењем П2 6/21 од 09.11.2021. године по поднетом предлогу тужене, ради одређивања привремене мере за издржавање малолетног детета одредио привремену меру и обавезао тужиоца да доприноси издржавању заједничког детета. Виши суд у Пожаревцу је решењем Гж2 52/21 од 28.12.2021. године укинуо наведено решење и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак.

Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву је изазвао сукоб надлежности и уз пропратни акт П2 6/2021 од 23.02.2022. године тражио да Врховни касациони суд реши настали сукоб надлежности и утврди стварну надлежност суда за поступање у овом поступку.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности Врховни касациони суд је на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву.

Одредбом члана 387. став 3. ЗПП, прописано је да у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упуту предмет првостепеном суду на поновно суђење.

Имајући у виду да члан 387. став 3. ЗПП, не прописује изричиту забрану двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је у својим одлукама исказао став да члан 402. ЗПП не искључује примену члана 387. став 3. ЗПП. Ово из разлога што је чланом 10. ЗПП прокламовано начело суђења у разумном року и да је ефикасност парничног поступка промовисана у више одредаба ЗПП. Тај циљ се постиже забраном двоструког укидања првостепене одлуке, без обзира да ли се ради о пресуди или решењу, јер се поступак окончава тек правноснажношћу судске одлуке којом је одлучено о свим захтевима странака (главна и споредна потраживања), а то би требало да буде најкасније другим одлучивањем од стране другостепеног суда о жалби на пресуду или на решење. Стога се забрана двоструког укидања из члана 387. став 3. Закона о парничном поступку односи и на решење којим се поступак правноснажно окончава у парничном и ванпарничном поступку.

Међутим, у конкретном случају, Виши суд у Пожаревцу је одлучујући о жалбама тужиоца два пута укинуо решења којима су одређене привремене мере. Решењем о привременој мери не окончава се поступак. Она се по члану 285. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу одређује пре покретања, у току, као и по окончању судског или управног поступка. Са окончањем поступка престаје и привремена мера. Пошто је дејство привремене мере ограничено на трајање поступка, који се том мером не окончава, не може се говорити о двоструком укидању одлуке којом је поступак правноснажно окончан. Због тога се не могу прихватити наводи првостепеног суда јер се оваквим решењем поступак правноснажно не окончава, имајући у виду да је дејство привремене мере ограничено трајањем поступка, па самим тим произлази да је у конкретном случају Виши суд имао законске могућности да својим решењем поново укине првостепено решење и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Сходно наведеном за одлучивање о предлозима странака за одређивање привремене мере стварно је надлежан Основни суд у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву.

На основу члана 22. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић